

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **S. D.**, zastoupen Mgr. Ing. Jiřím Horou, advokátem, se sídlem Moravské náměstí 15, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 3/5, Brno, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 6. 2014, č. j. JMK 73095/2014, sp. zn. S-JMK 73095/2014/2014/OD/Bo, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 18. 11. 2015, č. j. 41 A 74/2014 – 27,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 18. 11. 2015, č. j. 41 A 74/2014 – 27, rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 25. 6. 2014, č. j. JMK 73095/2014, sp. zn. S-JMK 73095/2014/2014/OD/Bo, a rozhodnutí Městského úřadu Židlochovice ze dne 27. 1. 2014, č. j. OD/11981/2013-6, **se zrušují a věc se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobci k rukám advokáta Mgr. Ing. Jiřího Hory náklady řízení o žalobě ve výši 12 228 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobci k rukám advokáta Mgr. Ing. Jiřího Hory náklady řízení o kasační stížnosti ve výši 9144 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Rozhodnutí krajského soudu

[1] Rozsudkem ze dne 18. 11. 2015, č. j. 41 A 74/2014 – 27, zamítl Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) žalobu žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 6. 2014, č. j. JMK 73095/2014, sp. zn. S-JMK 73095/2014/2014/OD/Bo (dále jen „rozhodnutí žalovaného“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Židlochovice, odboru dopravy ze dne 27. 1. 2014, č. j. OD/11981/2013-6 (dále jen „rozhodnutí orgánu I. stupně“), ve věci přestupku žalobce. Správní orgán I. stupně rozhodl, že se žalobce dopustil přestupků dle § 125c odst. 1 písm. a) bod 3 a § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Za uvedené přestupky mu byla udělena pokuta ve výši 7000 Kč a zákaz řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, dle ustanovení § 125c odst. 4 písm. d) a § 125c odst. 5 zákona o silničním provozu.

[2] Krajský soud uvedl, že námitku žalobce ohledně nedoručení předvolání k jednání o přestupku a rozhodnutí orgánu I. stupně z důvodu chybně uvedené doručovací adresy považuje za lichou, neboť bylo řádně doručeno fikcí dle § 24 odst. 1 správního řádu. K tomuto závěru dospěl krajský soud na základě sdělení České pošty, ze kterého ve svém rozsudku vyvozuje, že *doručovatelka neměla důvod nedoručit do schránky žalobce správně, když jméno a příjmení žalobce i rok jeho narození byly uvedeny správně, správně byla uvedena ulice i číslo popisné, pouze u čísla orientačního chybělo písmeno „b“, když domovní schránka žalobce byla jménem D. označena a poštovní doručovatelka pana D. zná*. Krajský soud doručování v daném případě za sporné nepovažuje, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu v zákonné lhůtě. Důvody kasační stížnosti podřadil pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), a d) s ř. s.

[4] Stěžovatel namítá chybnost doručování ze strany správního orgánu I. stupně spočívající v zasílání písemností na špatnou adresu, nemohlo tedy dojít k fikci doručení. Z toho vyvozuje, že předvolání k jednání ani samotné rozhodnutí mu nikdy nebylo řádně doručeno. Stěžovatel tak nemohl účinně hájit svá práva.

[5] Dále stěžovatel namítá, že krajský soud založil své rozhodnutí jen na kombinaci sdělení České pošty, že doručovatelka vše vložila správně do poštovní schránky pana D., a faktu, že na doručenkách bylo v adrese vynecháno jen písmeno „b“ jako rozlišovací znak čísla orientačního, ostatní údaje byly správné. Dle stěžovatele nemůže sdělení České pošty obstát jako jediný důkaz v řízení, i s ohledem na vážnost dopadu uložené sankce; stěžovatel je řidičem z povolání a uložený zákaz řízení pro něj znamená ztrátu zaměstnání. Dále stěžovatel uvádí, že ne výjimečně nachází poštu určenou na adresu B. 41 nebo B. 41a ve své schránce a naopak.

[6] Krajskému soudu pak stěžovatel vytýká, že se věci nezabýval řádně, jelikož jeho rozhodnutí je v posouzení věci velmi stručné a neurčité.

pokračování

[7] Pochybení krajského soudu spatřuje stěžovatel i ve skutečnosti, že zcela pominul posouzení způsobu, zda žalovaný a před ním správní orgán I. stupně postupoval správně, když podání stěžovatele „odvolání a žádost o řádné doručení rozhodnutí“ vyhodnotil pouze jako odvolání, které zamítl pro opožděnost a nezahájil např. řízení dle § 41 správního řádu.

[8] Stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Stěžovatel žádá přiznání nákladů řízení a přiznání odkladného účinku.

[9] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.).

[11] Ze spisu vyplývá, že stěžovatel se měl dopustit přestupků dle § 125c odst. 1 písm. a) bod 3 a § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu tím, že dne 12. 8. 2013 řídil v 8:00 hodin v obci Židlochovice nákladní vozidlo, které nemělo vylepenou známku STK a mělo neplatnou známku pro emise. Na vozidle byly zjištěny další četné závady. Vozidlo tedy nesplňovalo technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem, bylo porušeno ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu. Za uvedené přestupky byla stěžovateli uložena pokuta ve výši 7000 Kč a zákaz řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, dle ustanovení § 125c odst. 4 písm. d) a § 125c odst. 5 zákona o silničním provozu. Stěžovateli bylo předvolání k ústnímu jednání stanovenému na 27. 1. 2014 v 10:00 hodin oznámeno dne 7. 1. 2014 vložением výzvy k vyzvednutí zásilky do schránky. Protože si stěžovatel předvolání nevyzvednul, dne 17. 1. 2014 nastala fikce doručení. Věc byla projednána bez jeho přítomnosti. Stejným způsobem mělo dojít k doručení samotného rozhodnutí orgánu I. stupně, které bylo vydáno dne 27. 1. 2014, oznámeno mělo být opět vložением výzvy k vyzvednutí zásilky do schránky 11. 2. 2014, stěžovatel si písemnost nevyzvednul. Nastala fikce doručení a rozhodnutí orgánu I. stupně nabylo dne 11. 3. 2014 právní moci. O vydání rozhodnutí orgánu I. stupně se stěžovatel dle svého tvrzení dozvěděl až doručением výzvy k odevzdání řidičského průkazu, která byla vydána na jeho základě. Přípisem ze dne 7. 5. 2014 podal stěžovatel podnět k provedení přezkumného řízení pravomocného rozhodnutí orgánu I. stupně, neboť se domnívá, že předmětné rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právními předpisy, protože správní orgán I. stupně zaslal rozhodnutí na špatnou adresu.

[12] Obě výše zmíněné písemnosti byly dle doručenek adresovány na B. 830/41, B. Žalobce však bydlí na adrese B. 830/41b, B. Na základě podnětu k přezkumu si správní orgán I. stupně vyžádal sdělení České pošty, ze kterého vyplývá, že na ulici B. se nachází tři adresy obsahující číslo 41: B. 854/41a, B. 17/41 a B. 830/41b. První číslo je číslo popisné, druhé číslo je číslo orientační. Číslo orientační může mít také rozlišovací znak (písmeno).

Dle sdělení je vyloučena možnost doručení zásilky na jinou adresu než na adresu B. 830/41b, neboť na adrese s číslem orientačním 41 (bez písmene) na ulici B. se sice také nachází rodinný dům, nicméně s jiným číslem popisným (17) a domovní schránka na tomto domě je označena jmény M. a M. Doručovatelka vzhledem k výše uvedenému a k faktu, že stěžovatele zná, oznámila zásilku na správné adrese dne 11. 2. 2014, následně dne 29. 2. 2014 byla vložena do domovní schránky. Podnět k přezkumnému řízení byl tak zamítnut. Zároveň z důvodu opatrnosti podal 11. 6. 2014 stěžovatel i odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně. To bylo zamítnuto z důvodu opožděného podání, neboť 15 denní lhůta pro jeho podání měla uběhnout 10. 3. 2014. Stěžovatel podal následně žalobu ke krajskému soudu, ve které napadá doručení předvolání k ústnímu jednání a rozhodnutí správního orgánu I. stupně z důvodu zasílání písemností na špatnou adresu, čímž bylo porušeno jeho právo vyjádřit se k podkladům a způsobu vedení přestupkového řízení dle § 36 odst. 3 správního řádu. Krajský soud námitku chybného doručování považuje za lichou na základě výše zmíněného sdělení České pošty. Písemnosti dle krajského soudu tedy byly řádně doručeny fikcí a žalobu jako nedůvodnou zamítl.

[13] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s názorem Ústavního soudu vyjádřeným v nálezu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02, kde konstatuje, že *pochybnosti stran řádného předvolání obviněného z přestupku nutně musí vést k závěru, že řádně předvolán nebyl. I v oblasti správního trestání platí princip presumpce neviny a z něho vyplývající zásada rozhodování v pochybnostech ve prospěch obviněného.* Nejvyšší správní soud v souladu se zmíněným nálezem Ústavního soudu má za to, že pokud jsou pochybnosti ohledně doručování, je nutno tuto vadu napravit. Pochybnosti ohledně doručování nastaly, jelikož jak vyplývá ze spisu, na doručenkách k předvolání k ústnímu jednání a rozhodnutí orgánu I. stupně je uvedena neúplná adresa stěžovatele. Z doručenek není zřejmé, zda si byla doručovatelka vědoma, že doručuje na nesprávnou adresu. Žádná dodatečná poznámka o doručování na doručenkách uvedena není. Sdělení České pošty, na kterém je založeno i rozhodnutí krajského soudu, se vyjadřuje pouze k doručování rozhodnutí orgánu I. stupně, na doručování předvolání k ústnímu jednání dotaz nebyl směřován. Navíc v tomto sdělení je uvedeno jako datum vhození písemnosti do schránky 29. 2. 2014, tedy neexistující datum. Žalovaný, ani poté krajský soud nedali stěžovateli možnost dodatečně hájit svá práva a vyjádřit se k přestupkovému řízení, ačkoli tímto postupem mohlo být zhojeno pochybení orgánu I. stupně (např. rozsudek Nejvyššího právního soudu ze dne 27. 9. 2007, č. j. 4 As 19/2007 - 114). Nicméně stěžovateli nebyla dána ani dodatečně možnost vyjádřit se k přestupkovému řízení i přesto, že pochybnost o správnosti doručení zde byla a že se jedná o případ hodný zvláštního zřetele (odebrání řidičského průkazu řidiči z povolání). Nejvyšší správní soud konstatuje na základě výše uvedeného, že správní orgán I. stupně porušil stěžovatelovo právo dle ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu, podle kterého je správní orgán povinen dát účastníkům řízení možnost, aby se před vydáním rozhodnutí mohli vyjádřit k jeho podkladu i ke způsobu jeho zjištění, popřípadě navrhnout jeho doplnění. Tento nedostatek nenapravil následně ani žalovaný, ani krajský soud.

[14] Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nerozhodoval, neboť o kasační stížnosti bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí.

pokračování

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost stěžovatele jako důvodnou a v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. rozhodnutí orgánu I. stupně, rozhodnutí žalovaného a rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku [§ 78 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.].

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Protože stěžovatel měl v řízení o kasační stížnosti i v řízení o žalobě úspěch, má právo na náhradu nákladů těchto řízení.

[17] V řízení o žalobě vznikly stěžovateli náklady řízení zaplacením soudního poplatku ve výši 4000 Kč (3000 Kč za žalobu a 1000 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku žaloby) a odměny jeho zástupce. Odměna zástupce činí za úkony právní služby (převzetí věci – 3100 Kč, podání žaloby – 3100 Kč), celkem částku 6200 Kč. Náhrada hotových výdajů činí 2 x 300 Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky), tj. 600 Kč.

[18] Celkem tedy odměna a náhrada hotových výdajů činí za řízení o žalobě částku 6800 Kč. Protože zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, jeho odměna se podle § 57 odst. 2 s. ř. s. zvyšuje o částku odpovídající této dani, která činí 21 % z částky 6800 Kč (tj. bez soudního poplatku), tedy 1428 Kč. Jelikož má stěžovatel právo na náhradu těchto nákladů vůči žalovanému, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že je žalovaný povinen nahradit stěžovateli k rukám jeho advokáta náhradu nákladů řízení o žalobě ve výši 12 228 Kč.

[19] V řízení o kasační stížnosti vznikly stěžovateli náklady řízení zaplacením soudního poplatku ve výši 5000 Kč a odměny jeho zástupce. Odměna zástupce činí za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) celkem částku 3100 Kč [§ 1 odst. 1, § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky] a náhrada hotových výdajů činí 300 Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky). Jelikož je zástupce stěžovatele plátcem daně z přidané hodnoty, jeho odměna se podle § 57 odst. 2 s. ř. s. zvyšuje o částku odpovídající této dani, která činí 21 % z částky 3400 Kč, tj. 714 Kč. Jelikož má stěžovatel právo na náhradu těchto nákladů vůči žalovanému, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že je žalovaný povinen nahradit stěžovateli k rukám jeho advokáta náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 9114 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. března 2016

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu